

Formularium Astma

Doog Poeder Inhalatoren

Eerste keus (ivm teller) voor patiënten waarbij 1 teug inhalatie mogelijk is en wanneer de patiënt over voldoende inhalatiekracht beschikt (controleer eventueel m.b.v. de Incheck-Dial)

Aerosol *(altijd met voorzetkamer)*

Wanneer 1 teug methode niet mogelijk is of bij onvoldoende inhalatiekracht

	Doog Poeder Inhalatoren		Aerosol <i>(altijd met voorzetkamer)</i>
SABA	 <p>Terbutaline Turbuhaler</p>	 <p>Salbutamol Diskus</p>	 <p>Salbutamol</p>
ICS	 <p>Budesonide Turbuhaler</p>	 <p>Fluticason Diskus</p>	 <p>Ciclesonide (1 keer daags) Fluticason, Beclometason, Budesonide</p>
ICS/LABA	 <p>* Budesonide/ Formoterol Turbuhaler</p>	 <p>Fluticasonfuroaat/Vilanterol Ellipta (1 keer daags)</p>	 <p>Beclometason/Formoterol Fluticason/Formoterol Budesonide/Formoterol</p>

Stap 1: SABA zo nodig (vaker dan 2 x per week rescue -> ga naar stap 2)

Stap 2: ICS met SABA zo nodig (vaker dan 2 x per week SABA nodig-> controleer inhalatietechniek en therapietrouw al vorens naar stap 3 te gaan)

Stap 3 combinatie ICS/LABA + SABA zo nodig

*Kan ook in een smart behandeling worden toegepast. Bij een smartbehandeling gebruikt de patiënt voor zowel onderhouds- als rescuemedicatie dezelfde inhalator.

Ga voor de inhalatieprotocollen naar www.inhalatorgebruik.nl

Formularium COPD

	Droog Poeder Inhalator (DPI) Eerste keus (i.v.m. teller) voor patiënten waarbij 1 teug inhalatie mogelijk is en wanneer de patiënt over voldoende inhalatiekracht beschikt (controleer eventueel m.b.v. de Incheck-Dial)		Aerosolen (met voorzetkamer) Wanneer 1 teug inhalatie niet mogelijk is of bij onvoldoende inhalatiekracht	Soft Mist Inhaler & Ademgestuurde aerosol Wanneer 1 teug methode mogelijk is bij onvoldoende inhalatiekracht
SABA	Salbutamol Diskus	Salbutamol Novolizer	Salbutamol	Salbutamol Redihaler
SAMA			Ipratropium	Berodual (SABA/SAMA)
LABA	Salmeterol Diskus	Formoterol Novolizer	Formoterol	Olodaterol Respimat
LAMA	Umeclidinium Ellipta	Aclidinium Genuair		Tiotropium Respimat
LAMA/LABA	Umeclidinium/Vilanterol Ellipta	Aclidinium/Formoterol Genuair		Tiotropium/Olodaterol Respimat
ICS		Budesonide Novolizer		Beclometason Redihaler
ICS/LABA	Fluticasonfuroaat/Vilanterol Ellipta		Beclometason/Formoterol Fluticason/Formoterol Budesonide/Formoterol	ICS uitsluitend bij persistente exacerbaties of astma component
ICS/LABA/LAMA	Fluticasonfuroaat/Vilanterol/umeclidinium Ellipta		Beclometason/Formoterol/Glycopyrronium	

Stap 1: SABA of SAMA en combineer zo nodig
Stap 2: LABA of LAMA

Stap 3 combinatie LABA/LAMA (of LABA/ICS bij persistente exacerbaties)
Stap 4: LABA/LAMA/ICS (alleen na overleg 2^e lijn)